Delo

Država: Slovenija

Doseg: 141.000

Stran: 21

Površina: 940 cm^2

09.09.2016

Petek

1 / 3

Kdo smo in od kod prihajamo

Manca in Benjamin Izmajlov *Tretji album Pesmi mojih krajev, posvečen 25-letnici samostojne države, bosta predstavila v ponedeljek v Križankah*

Album *Pesmi mojih krajev*, ki sta ga izdala pri založbi Družina, je po osmih letih nov glasbeni projekt mezzosopranistke Mance Izmajlove in violinista Benjamina Izmajlova. Posvečen je 25-letnici samostojne Slovenije, domoljubju in ohranjanju domače glasbene ustvarjalnosti. Album bosta premierno predstavila z Orkestrom slovenskih solistov, Komornim zborom Ave in solisti v ponedeljek zvečer v Križankah.

ZDENKO MATOZ

Album *Pesmi mojih krajev* je nadaljevanje vajinega opusa, ki sta ga začela z albumoma *Slovensko srce* in *Slovanska duša*.

Benjamin: Nov album, ki sva ga izdala po osmih letih, je dejansko nastal kot posledica najinega projekta *Sto srčnih koncertov*. V okviru tega projekta sva nastopila, še pred tremi leti, v številnih slovenskih vaseh. Začutila sva, da imajo te pesmi pri občinstvu neki globlji pomen. Album je nadaljevanje tega niza koncertov.

Manca: Na albumu *Slovensko srce* so zbrane predvsem popevke, nastale po letu 1950. Tokrat sva šla v 19. stoletje in še dlje in vzela zelo znane zapisane pesmi, ena zveni kot šolska pesem, druga kot uspavanka, tretja kot šaljiva pesem, nekatere pa zvenijo zelo himnično. To so pesmi, ki imajo za slovenski narod globlji pomen. Zdaj so prvič izvedene v simfonični različici.

Album ste posvetili 25-letnici samostojne Slovenije. To zveni precej pompozno. Po drugi strani smo Slovenci nekoliko zadržani, čeprav nam narodna bit veliko pomeni.

Benjamin: Ko jih bodo ljudje poslušali, bodo gotovo spremenili odnos do teh skladb. Ugotovili bodo, da so to zelo lepe pesmi, primerljive z vsakršno ljudsko glasbo. Posnetke sem še med snemanjem dal poslušati Američanom, Nemcem in Rusom – bili so navdušeni nad njimi. S tem albumom in koncerti skušava preseči te stereotipe.

Manca: Eno je plehkost cenenega domoljubnega kiča, na drugi strani pa so te izjemne pesmi pristnega domoljubja. Tega se ljudje dostikrat otepajo, ker je včasih domoljubnost vsiljena ali pa za lase privlečena. Nekaj povsem drugega je pravo domoljubje, ljubezen do rodne zemlje, ki je v nas prisotna močneje, kot smo si pripravljeni priznati.

Te pesmi so nastale v 19. stoletju, in čeprav vemo, kdo so njihovi avtorji, med ljudmi veljajo za ljudske, narodne pesmi. Miroslav Vilhar je napisal pesmi *Po jezeru* in *Lipa zelenela je*, ki jo praviloma povezujemo s pogrebi. Ta pesem je bila med drugo svetovno vojno izvedena na nekem festivalu zborov v okupirani Ljubljani in vsa dvorana je gromko vstala in jo pela na ves glas, čeprav so bile slovenske domoljubne pesmi prepovedane. To so očitno spregledali, saj navsezadnje poje le o lipi ... Zame je to himnična pesem.

Večina skladb je narodnih in ponarodelih. Pravite, da ste jih tako orkestrirane popeljali v 21. stoletje.

Benjamin: Drži. Orkestrirane so za velik simfonični orkester in zbor. Narejene so tako, da bi bile všečne tudi širšemu občinstvu in mlajšim generacijam, ki mogoče uživajo tudi v filmski glasbi oziroma lepih, polnih orkestracijah. Eni najboljših glasbenikov in tehnično osebje so naredili posnetke na vrhunski ravni. Projekt je narejen tako, da naj bi živel še veliko let in bi odraščajoče občinstvo našlo svoje občutke tudi v teh priredbah.

To so v bistvu drobne pesmi v množični preobleki ...

Benjamin: Beethoven je napisal *Eroico* na dveh tonih, *ta-ta-ta-tam*. Iz teh dveh not je razdelal celotno simfonijo. A on je bil Beethoven ... Midva sva se potrudila izbrati melodične pesmi, ki so klicale po orkestraciji. Pomembno je bilo, da nimajo arhaične melodije, da lahko spremeniš harmonije in pesem zazveni sodobno. Upam, da ta izbor sodi med večne pesmi slovenskega naroda.

Manca, kako vam je bilo, kot šolani pevki, odpeti te ljudske pesmi, ki so bile narejene za vsako grlo, za vsako priložnost?

Manca: Meni je čast peti te pesmi, imam jih zelo rada. Že stoletja so vsi šolani pevci posegali tudi po ljudskih pesmih. Nekatere pesmi niti niso tako preproste ali pa so tako aranžirane, da modulirajo, in potem jih ni več tako preprosto peti. Tudi vsa klasična glasba izvira iz ljudske glasbe. Te ljudske pesmi res globoko čutim. Skušam jih odpeti tako, da spoštujem pravila petja, obenem pa tako, da so tudi izpovedne, da ne izpadejo sterilno akademske.

Čeprav imam občutek, da sta pri tem projektu drug drugemu dala proste roke.

Benjamin: Zvezane roke so posledica mej v glavi. Žal je še vedno močna ločnica med akademskim izvajanjem glasbe in tistim manj akademskim, česar po moje ne bi smelo biti. Frédéric Chopin je igral svoje skladbe po salonih premožnih, in tudi drugi so igrali občinstvu za užitek. Morali so biti všečni in to je bilo všeč tudi njim. Zdi se mi, da je ta ločnica umetno in na silo ustvarjena. V 19. stoletju so se namreč pojavili poustvarjalci in skladatelji, prej so vsi skladatelji bili tudi izvajalci svojih del. Prej je to bil en poklic.

Nato so se pojavili akademije in konservatoriji. Slednji že v nazivu napovedujejo vsebino, torej ohranjajo, konzervirajo glasbo, umetnost, znanje. To je gotovo bilo v redu v tistem času, saj so ustvarili neko metodiko poučevanja in prenosa znanja. Prej so bili glasbeniki večinoma samouki, vključno z Niccolòjem Paganinijem.

Benjamin, vi ste se lotili aranžmajev in orkestracij. Koliko ste pri tem ostali zvesti osnovnim glasbenim linijam, koliko pa ste vtaknili vanje svojega avtorstva?

Benjamin: Melodije so take, kot so. V vsaki skladbi sem skušal začutiti, tudi tekstovno, njen pomen, kaj predstavlja. Trudil sem se, da bi jo orkestracija obogatila, polepšala, ji dala nov polet. Nisem skušal spremeniti skladb, da bi bile

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

moj izdelek, sem jim pa dodal harmonske spremembe, ki so mi barvno všečne. Upam, da sem našel pravo razmerje med obema.

Tudi ta album sta posnela v Rusiji. Od kod tolikšna naklonjenost ruski kulturi in glasbi?

Manca: Oba sva med drugim študirala v Moskvi. Nenehno naju nekaj pelje tja. Sicer pa sva z izvrstnim Ruskim državnim simfoničnim orkestrom kinematografije posnela tudi prejšnja albuma. Izvedli smo tudi nekaj gostovanj, med drugim dvakrat v Cankarjevem domu, pa v Sava centru v Beogradu, jaz sem bila tudi nekajkrat gostja na njihovih abonmajskih koncertih. So eden od treh najboljših studijskih orkestrov na svetu. Vsak dan snemajo filmsko ali podobno glasbo in imajo rutino, zven. Pa tudi razmere za snemanje so bile na najvišji ravni, saj je studio Mosfilm nekaj takega kot ameriški Paramount Pictures, z najboljšo opremo in najboljšimi strokovnjaki za ozvočenje in snemanje. Pa tudi vedno naju zelo lepo sprejmejo.

Kakšne mednarodne načrte imata z albumom *Pesmi mojih krajev*? Sploh obstaja zanimanje za kulturo slovenskega naroda na Zahodu ali Vzhodu, morebiti na Severu ali Jugu?

Manca: V Rusiji je veliko zanimanja. Ker sva v Moskvi velikokrat izvajala slovensko glasbo, so ljudje znali celo jokati. Sicer pa na vseh koncertih v tujini vsaj v dodatku zaigrava slovensko pesem, ki jo obrazloživa. Potem se pesem bolj dotakne ljudi in jo resnično začutijo.

Z založbo nameravamo predstaviti ta album tudi Slovencem po svetu. Dostikrat druga ali tretja generacija čedalje slabše govori slovensko, zato so pesmi v spremni knjižici za lažje razumevanje prevedene v angleščino. Predvidevam, da vsakega posameznika zanimajo lastne korenine, kdo je in od kod prihaja.

»Ljubezen do rodne zemlje je v nas prisotna močneje, kot smo si pripravljeni priznati.«

Manca Izmajlova

»Upam, da ta izbor spada med večne pesmi slovenskega naroda.«

Benjamin Izmajlov

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!

Delo

Država: Slovenija

Doseg: 141.000

Stran: 21

Površina: 940 cm^2

09.09.2016
Petek

3 / 3

Objave so namenjene interni uporabi v skladu z odločbami ZASP in se brez soglasja imetnika pravic ne smejo prosto razmnoževati in distribuirati!